

व्यसुर्विगतप्राणा ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ ७ ॥ महामहिम्ना मप्यायुषः क्षणोऽपि दुर्लभ इत्यर्थमध्याय आ
निरानन्दकरी तेषां बंधूनां मुक्तमूर्धजा ॥ व्यसुरप्रेक्षणीया साप्रेक्षणीयतमाऽभवत् ॥ २१ ॥ प्रसुप्ते वा भवच्चापि भुविसर्पविषादिता ॥ भूयो मनोहरतरावभूवतनुम
ध्यमा ॥ २२ ॥ ददर्श तां पिता चैव ये चैवान्येतपस्विनः ॥ विचेष्टमानां पतितां भूतले पद्मवर्चसं ॥ २३ ॥ ततः सर्वे द्विजवराः समाजग्मुः रूपान्विताः ॥ स्वस्त्यात्रेयो
महाजानुः कुशिकः शंखमेखलः ॥ २४ ॥ उद्दालकः कठश्चैव श्वेतश्चैव महायशाः ॥ भरद्वाजः कौणकुत्स्य आर्षिषेणोऽथ गौतमः ॥ २५ ॥ प्रमतिः सहपुत्रेण तथा न्येव
नवासिनः ॥ तां ते कन्यां व्यसुं दृष्ट्वा भुजंगस्य विषादितां ॥ २६ ॥ रुरुदुःरूपया विष्टारुरुस्त्वात्तो बहिर्ययौ ॥ ते च सर्वे द्विजश्रेष्ठास्तत्रैवोपाविशंस्तदा ॥ २७ ॥ इ
ति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि पौलोमपर्वणि प्रमद्वरासर्पदंशे अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ सौतिरुवाच तेषु तत्रोपविष्टेषु ब्राह्मणेषु महात्म
सु ॥ रुरुश्रुक्रोशगहनं वनं गत्वाऽतिदुःखितः ॥ १ ॥ शोकेनाभिहतः सोऽथ विलपन् करुणं बहु ॥ अब्रवीद्वचनं शोचन् प्रियां स्मृत्वा प्रमद्वरां ॥ २ ॥ शेते सा भुवित
न्वंगी मम शोकविवर्धिनी ॥ बांधवानां च सर्वेषां किं नु दुःखमतः परं ॥ ३ ॥ यदि दत्तं तपस्तप्तं गुरवो वामयायदि ॥ सम्यगाराधितास्ते न संजीवतु मम प्रिया ॥ ४ ॥
यथा च जन्मप्रभृतियतात्माऽहं धृतव्रतः ॥ प्रमद्वरा तथा तेषां समुत्तिष्ठतु भामिनी ॥ ५ ॥ एवं लालप्यतस्तस्य भार्यार्थे दुःखितस्य च ॥ देवदूतस्तदाऽभ्येत्य वाक्यमा
हरुं वने ॥ ६ ॥ देवदूत उवाच अभिधत्से ह्यद्वाचारुरो दुःखेन तन्मृषा ॥ यतो मर्त्यस्य धर्मात्मन्नायुरस्ति गतायुषः ॥ ७ ॥ गतायुरेषा रूपणा गंधर्वाप्सरसोः
सुता ॥ तस्माच्छोके मनस्तातमाकृथास्त्वं कथंचन ॥ ८ ॥ उपायश्चात्र विहितः पूर्वदेवैर्महात्मभिः ॥ तं यदीच्छसि कर्तुं त्वं प्राप्स्यसीह प्रमद्वरां ॥ ९ ॥ रुरु
वाच कउपायः कृतो देवैर्ब्रूहितत्वेन खेचर ॥ करिष्ये हंतया श्रुत्वा त्रातुमर्हति मां भवान् ॥ १० ॥ देवदूत उवाच आयुषोऽर्थं प्रयच्छामि कन्यायै भृगुनंदन ॥
एवमुत्थास्यतिरुरो तव भार्या प्रमद्वरा ॥ ११ ॥ रुरुवाच आयुषोऽर्थं प्रयच्छामि कन्यायै खेचरोत्तम ॥ शृंगाररूपा भरणा समुत्तिष्ठतु मे प्रिया ॥ १२ ॥
सौतिरुवाच ततो गंधर्वराजश्च देवदूतश्च सत्तमौ ॥ धर्मराजमुपेत्येदं वचनं प्रत्यभाषतां ॥ १३ ॥ धर्मराजायुषोऽर्थं नरुरो भार्या प्रमद्वरा ॥ समुत्तिष्ठतु कल्या
णी नृत्तैवं यदि मन्यसे ॥ १४ ॥ धर्मराज उवाच प्रमद्वरां रुरो भार्या देवदूतयदीच्छसि ॥ उत्तिष्ठत्वायुषोऽर्थं नरुरो रेव समन्विता ॥ १५ ॥
रभ्यते तेषु तत्रेत्यादिः ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ गतायुषः आयुर्लाभो नास्ति ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ रुरोरेव नान्यस्य दंपत्योरेकात्मकत्वात् ॥ १५ ॥